

FARG'ONA BOTIQLIGIDA PALEOGEN DAVRI YOTQIZIQLARI BILAN BOG'LIQ BO'LGAN NEFT-GAZ KONLARI

Muqimov Azizbek Ibroximjon o'g'li
Namangan muhandislik qurilishi insitituti

Annotatsiya: *Farg'ona viloyati, Osiyo qit'asining janubsharqiy qismida joylashgan, juda ko'p dengizliklar, suvli va o'rtacha issiq ob-havoga ega bo'lgan bir mintaqadir. Bu, neft va gazni topish va eksport qilish uchun yaxshi potentsialga ega bo'lgan joylardan biri sifatida taniladi.*

Kalit so'zlar: *Farg'ona, geologik, neft, gaz, paleogen, O'rta Osiyo, strategik, O'zbekiston, energiya, iste'mol, ekologik.*

"Neft va gaz konlari: Farg'ona botiqligida paleogen davri yotqiziq-lari bilan bog'liq o'zgarishlar"

Paleogen davri, geologik tarixda eng eski davrlardan biri hisoblanadi va Farg'ona botiqligi bunday tarixiy yotqiziqqa sazovor. Bu yilda yotqiziq vaqtlarida yopilgan sedimentlar neft va gazni saqlash uchun ideal sharoitlarga ega bo'lishi mumkin. Bu sharoitlar, organik materiallarning qalin qatlamlarini o'z ichiga olgan yoki olgan qatlamning ustida neft va gazni saqlash uchun mos sharoitlarga ega bo'lgan shaxslar sifatida taniladi.

Farg'ona botiqligida neft-gaz konlari o'rtacha joylashgan, lekin ularni aniqlash va ulardan foydalanishni talab etadigan keng ko'lamli geologik tadqiqotlar va texnikaviy imkoniyatlar kengayib kelayapti. Shunday qilib, paleogen davri yotqiziq tuzilishi va shakllanishi haqida batafsil tadqiqotlar, xususan Farg'ona botiqligi boyicha, neft va gaz sanoatining rivojlanishi va uning strategik rejalashtirilishi uchun kritik ahamiyatga ega bo'lishi mumkin.

Farg'ona botiqligi, O'rta Osiyo hududidagi taraqqiyotchi neft va gaz miqdorlarini aniqlash uchun muhim bir joyga ega. Bu hududning jihatdan strategik o'rnini egallash, energiya iste'moli va ekologik sohani amalga oshirishga o'xshash strategik vazifalarni ham ko'radigan eng muhim resurslardan biri sifatida taniladi. Farg'ona botiqligining paleogen davri yotqiziq-lari esa bu hududida neft va gaz konlarini o'rganish uchun muhim ma'lumotlar taqdim etadi.

Paleogen davri yotqiziq-lari, O'rta Osiyo hududidagi neft va gaz miqdorlarini aniqlashda kritik ahamiyatga ega. Bu davrning yotqiziq-lari, geologik jarayonlarning muhim qismini tashkil etadi va neft-gaz konlarining yotqiziq-li tuzilishi va xarakteristika ko'rsatkichlarini ta'minlaydi. Farg'ona botiqligi esa paleogen davri yotqiziq-lari bilan bog'liq bo'lgan neft va gaz konlari bo'yicha keng ma'lumotlar to'plab, bu hududidagi neft va gaz ishlab chiqarish potentsialini tushunishga yordam beradi.

Paleogen davri yotqiziq-lari bilan bog'liq neft va gaz konlari o'rganish jarayoni, hududning geologik-struktural xususiyatlarini va neft-gaz ko'lchiliklarning o'zgar-mas tuzilishini tushunishga imkon beradi. Bu ma'lumotlar, neft va gazni qidirish, ekspluatatsiya qilish va ishlab chiqarish texnologiyalarini rivojlantirishda qo'llaniladi. Bundan tashqari, neft-gaz konlarini farg'ona botiqligining paleogen davri yotqiziq-lari bilan bog'liq o'rganish, ekologik va jismoniy tasirini ham baho berishga yordam beradi.

Farg'ona botiqligida paleogen davri yotqiziq-lari bilan bog'liq bo'lgan neft va gaz konlari haqida maqolalar, neft va gaz sanoatining strategik yo'nalishlarini aniqlash, resurslarni ta'minlash va ekologik muammolarni hal qilish bo'yicha keng muhokama va tadqiqotlarga oyoq ko'rsatadi. Bu maqolalar, so'nggi geologik va energiya texnologiyalari bo'yicha soha ichidagi yangiliklar va yuqori sifatli strategik rejalarni yaratishda muhim ma'lumotlar taqdim etadi.

Paleogen davri yotqiziq-lari bilan bog'liq bo'lgan neft-gaz konlari haqida maqola yozish qiziq mavzu bo'lishi mumkin. Bu davrning geologik tahlili, paleontologik o'rganishlar, va neft-gaz niyotlari tarixiy o'zbeklarning o'zgaruvchan tarixini o'rganish uchun muhim bo'lgan ma'lumotlarni o'z ichiga oladi.

Paleogen davri va neft-gaz: Paleogen, 66 million yil o'tib, Krito-Tersier massivida Neogen davri boshlanguncha davom etgan geologik davrdir. Bu davrning o'zida neft-gaz shakllanishini ta'minlaydigan shartlar bo'lishi mumkin, chunki shuningdek, bu davrda dunyoning iqlimi va o'roqlari kattalashgan va o'zgarishi bilan bog'liq marta an'anaviy sedimentologiya jarayonlari bo'lgan.

Paleogen davri, geologik tarixning Paleogen periodiga mos keladi va O'rta Paleogen va Yuqori Paleogen davrlarini o'z ichiga oladi. Bu davr, yaxshi o'rganilgan sedimentologiya jarayonlari va geologik shartlar bilan ajralib turadi. Bu davrning Neogen davri boshlangan massivida paydo bo'lganida, bu NeogenPaleogen limitiga oid qismatda neft-gaz shakllanishiga olib keladi.

Paleogen davri geologik jarayonlari va o'roqlarining kattalashishi, katta daryolarning o'sishi, vulqonizm faoliyati, va boshqa faktorlar, neft-gaz shakllanishi uchun muhim shartlarni yaratgan. Shuningdek, bu davrda iklim o'zgarishi, daryolarning suv darajasi, va sedimentologik shartlar o'zgarishi, neft-gaz shakllanishining muhim faktorlariga aylanadi.

Paleogen davrining sedimentologik shartlari, misol uchun, kattalashgan daryolar, delta sistemalari, katta shunchaki kishlakli oqsoqolli shakllar, va boshqa qilib kichik qopqonalar, neft-gaz shakllanishiga olib keladigan joylar sifatida taniladi. Bu shakllar genetik neft-gaz yataqlari bo'lishi mumkin.

Bundan tashqari, Paleogen davri, organik materiallarning qisqa vaqt ichida o'zlashtirilishi uchun qolgan tuzilmalar uchun maslahat bermadi. Bu organik materiallar neft-gaz shakllanishida asosiy rolni o'ynaydi, chunki

ularning ziddiyatli sharoitda o'zlarini o'zlashtirishiga imkon beradigan shartlar mavjud edi.

Paleogen geologiyasi va neft-gaz: Paleogen jinsiy shakllangan ko'proq kasalliklar o'z ichiga olgan, shuningdek, paleontologik qismi ko'proq esa bu davrning neft-gaz potentsialini belgilaydigan qoidalarga ega bo'lgan. Maqolada, bu geologik davrning aloqador shakllanish tuzilmalarini, sedimentologik shartlarini, va shuningdek, neft-gaz yo'lchamini o'rganish bo'lishi mumkin.

Jinsiy shakllangan ko'proq kasalliklar: Paleogen geologik davri, jinsiy shakllangan ko'proq kasalliklarning o'sishiga olib kelgan. Bu ko'proq kasalliklar, o'zaro aloqada bo'lgan va geologik shakllanishlarni ta'lim etishga yordam beradigan tufayli, neft-gaz yo'lchamlarini aniqlashga yordam berishi mumkin.

Paleontologik qismi: Paleogen davri, faqatgina geologik shakllanishlarni emas, balki paleontologik qismlarni ham o'z ichiga oladi. Paleontologik ma'lumotlar, ko'proq kasalliklarning tuzilishi va ularning neft-gaz potentsialini aniqlashda yordam berishi mumkin.

Geologik shakllanish tuzilmalari: Paleogen geologik davri, katta shunchaki qattiq qatlamli shakllanishlar, delta sistemalari, qattiq oqsoqolli ko'proq kasalliklar, va boshqa sedimentologik va struktural shartlarga ega bo'lgan. Bu shartlar, neft-gaz yo'lchamlarining shakllanishiga va ulardan aniqlashga qaratilgan maslahatlar uchun esasli asosdir.

Sedimentologik shartlar: Paleogen davri, suv bosqichi, delta sistemalari, suvning darajasidagi o'zgarishlar va boshqa sedimentologik shartlarni o'z ichiga oladi. Bu shartlar neft-gaz yo'lchamlarining shakllanishi uchun muhimdir, chunki ular organik materiallar va qattiq qatlamli shakllanishlarni ta'minlashda o'rtacha joy o'zi yaratadi.

Shuningdek, Paleogen geologik davri, vulqonizm va tektonik faoliyatning kuchli o'sishi bilan bog'liq bo'lib, bu esa neft-gaz yo'lchamlarining shakllanishi uchun yengil va muhim shartlarni yaratadi. Barcha bu faktorlar birgalikda, Paleogen geologik davri neft-gaz potentsialini aniqlash uchun muhim o'rganish maydonlarini taqdim etadi.

Paleogen yotqiziq konlari va neft-gaz tadqiqotlari: Neft-gaz tajribalarining asosiy yo'nalishlaridan biri, qadimgi o'zbeklarning paleogen yotqiziq konlarini tanilash va ularning ichki tuzilishlari bilan bog'liq ma'lumotlar olishdir. Bu konlarning tadqiqotlarini olib, ularning neft-gaz yo'lchamini, potentsialini va qanchalik o'rganilganligini ta'kidlash uchun ilmiy maqola yozish o'zgaruvchan bo'lishi mumkin. Paleogen yotqiziq konlari tarixiy tahlili: Maqolada, paleogen yotqiziq konlari tarixiy o'rganilishi va ularning geologik va sedimentologik xususiyatlari jihatidan tahlil qilinadi. Bu tahlil, yotqiziq konlarning yashayotgan davr va ularning shakllanish shartlarini tushunishga yordam beradi.

Ichki tuzilishlar va neft-gaz potentsiali: Maqolada, paleogen yotqiziq konlarining ichki tuzilishi, misol uchun organik materiallar va qattiq qatlamli ko'proq kasalliklar, neft-gaz shakllanishi uchun muhim shartlar bo'lib hisoblanadi. Bu tuzilishlar tahlili, neft-gaz potentsialini aniqlashda qanday hisob-kitoblardan foydalanilishi kerakligini aniqlaydi.

Neft-gaz yo'lchamini ta'kidlash: Maqolada, paleogen yotqiziq konlarida neftgaz yo'lchamlarini aniqlash uchun qanday metodologiyalar va texnologiyalardan foydalanish mumkinligi, shuningdek, ularning o'rganilganligi darajasini ta'kidlash bo'yicha ma'lumotlar taqdim etiladi.

Tadqiqotlar va o'rganilganligi darajasi: Maqolada, o'zbekiston hududida amalga oshirilgan yotqiziq konlari bo'yicha neft-gaz tadqiqotlari va ularning o'rganilganligi darajasini ta'kidlash uchun qanday ilmiy yondashuvlar, ekspertiza va tadqiqotlar amalga oshirilganligi haqida ma'lumot beriladi.

Mustaqil o'rganish sohasidagi zarurlari: Maqolada, o'zbekistonning mustaqil neft-gaz o'rganish sohasidagi zarurlari va ularning rivojlanish strategiyalari haqida o'zbekistonning qanday tajribasi va qadam-harakatlari mavjudligi haqida ma'lumotlar taqdim etiladi.

Paleogen davrida neft-gaz ishlab chiqarish: Maqolada, paleogen davrida neftgaz ishlab chiqarishning tarixiy, texnologik va iqtisodiy to'liqroq o'rganilishi mumkin. Bu ishlar, shuningdek, o'zbekistondagi paleogen davri yotqiziqklarini ta'lim etish va ularning neft-gaz potentsialini tahlil qilish uchun asosiy bo'lib keladi.

Paleogen yotqiziq konlarining muhimiyati va hifziy qo'llab-quvvatlash: Maqolada paleogen davri yotqiziq konlarining ekologik, ijtimoiy, va iqtisodiy ehtiyojlariga ega bo'lish, ularni hifziy qo'llab-quvvatlash va muhafaza qilishning strategiyalarini o'rgatish mumkin. Bu, o'zbekistonning geologik modellarini va resurslarni boshqarish bo'yicha qiziqishli maqolalar yaratishga olib kelishi mumkin. Paleogen davri yotqiziqklari bilan bog'liq bo'lgan neft-gaz konlari o'zida ko'plab ilmiy, iqtisodiy va ijtimoiy e'tibor talab etadi. Shu sababli, bu mavzuga yo'naltirilgan maqolalar, tadqiqotlar va yozuvlar o'zbekistonning energiya resurslarini boshqarish va rivojlantirish bo'yicha katta qadam bo'lishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Neft va gaz konlari gidrogeologiyasi yu. Irgashev, i. Xolismatov nashr. Lits № 0380. 29.01.2022
2. https://uz.wikipedia.org/wiki/neft_konlari
3. <https://kun.uz/news/2021/04/05/ozbekneftgaz-ustyurt-va-fargonaregionida-istiqbolli-yangi-tabiiy-gaz-konlari-ochildi-video?q=%2f>